

РЕШЕНИЕ

№ 41239

гр. София, 09.12.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 31 състав, в
публично заседание на 24.11.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Веселина Женаварова

при участието на секретаря Розалия Радева и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **3157** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на глава единадесета от Административно-процесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по искова молба, допълнително уточнена, от Е. К. М., подадена чрез адв.П., срещу Дирекция за национален строителен контрол, с правно основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, с която се претендира обезщетение за претърпени в периода 29.10.2024г.-20.11.2024г. неимуществени вреди в размер на 5000лв. и за имуществени в размер на 300лв. Ищцата твърди, че вредите са претърпени от наложеното ѝ дисциплинарно наказание „уволнение“ със Заповед №РД-16-005/29.10.2024г. на началника на ДНСК, отменена с последваща негова Заповед №РД-16-006/20.11.2024г. Претърпените неимуществени вреди се твърдят като причинен дискомфорт и стрес, накърнена чест и достойнство, влошаване на здравословното ѝ състояние, както и доброто име, с което тя се е ползвала в обществото, престиж в професионален план и влошаване на отношенията в семейството ѝ. Имуществените вреди се твърдят като платено адвокатско възнаграждение за изготвяне на жалба срещу заповедта за уволнение. Претендира се и законната лихва върху главницата, считано от отмяна на заповедта за уволнение до окончателното ѝ изплащане

Ищецът Е. К. М., р.пр., не се явява в съд.з. От процесуалния ѝ представител адв.П. са представени писмени становища, с които се поддържа исквата молба. Претендират се направените по делото разноски.

Ответникът Дирекция за национален строителен контрол в отговор на исквата молба и в съд.з. чрез юриск.О. оспорва иска като неоснователен и недоказан.

Прокурорът от СГП дава заключение, че предявените искове са неоснователни и и

недоказани.

Съдът, след като обсъди доводите на страните, събраните по делото писмени и гласни доказателства и заключението на вещото лице по назначената по делото съдебно-психологическа експертиза, приема за установена следната фактическа обстановка:

Със заповед №РД-16-005/29.10.2024г. на началника на ДНСК на ищцата Е. К. М. е наложено дисциплинарно наказание „уволнение“ и е прекратено служебното ѝ правоотношение за длъжността „старши инспектор“ в отдел „Строителен контрол“ при РДНСК-С..

Горната заповед е отменена със Заповед №РД-16-006/20.11.2024г. на началника на ДНСК и ищцата е възстановена на предишната си длъжност.

Със заявление от 20.11.2024г. Е. М. е поискала да бъде освободена от заеманата длъжност по взаимно съгласие и със Заповед №РД-15-522/20.11.2024г. на директора на ДНСК служебното правоотношение е прекратено.

По делото е представена изготвена от името на Е. М. жалба срещу Заповед №РД-15-522/20.11.2024г.; както и договор за правна защита и съдействие 25.11.2024г., по силата на който ищцата е платила 300лв. за изготвянето на жалбата.

Разпитаните по делото свидетели Н.-Б. и П. установяват, че след издаването на заповедта за уволнение Е. се променила – от весел и социален човек станала затворена и унила, страняла от хората, започнала да заеква.

Съгласно заключението на вещото лице по назначената по делото съдебно-психологична експертиза, уволнението се е отразило на ищцата в психоемоционален, социално-битов и в професионален план, като са засегнати и затормозени психичните ресурси за справяне с ежедневните дейности от битов и работен план. В процесния период ищцата е била с повишени емоционални преживявания, добили клинични описания. Повишените невротични симптоми се изразяват в тревожно-депресивни състояния, страхове, преживяване на обида, на поставяне под съмнение на професионалния ѝ авторитет. Налице е промяна и в личностното функциониране: ищцата е станала по-недоверчива, по-подозрителна, с постоянни негативни очаквания, социално оттеглена, което се е отразило на начина ѝ на живот от социален, професионален и семеен/приятелски интерактивен тип. Според вещото лице, процедурата по издаване и постановяване на Заповед № РД-16-006/29.10.2024г. е в причинно-следствена връзка с влошаване психоемоционалния начин на функциониране на ищцата. Според вещото лице, в личността на Е. М. базово се съдържат някои диспозиции от невротичния тип личност, но процедурата по процесната Заповед е ескалирала невротични изживявания, добили степен на клинични изяви, които се установява и към момента на изследването.

При така установената фактическа обстановка, съдът достигна до следните правни изводи:

Въпросът за допустимостта на иска за неимуществени вреди, причинени от отменен акт за прекратяване на служебно правоотношение е разрешен с Тълкувателно решение №4/2023г. по тълк. дело №4/2022г., по което Общото събрание на съдиите от ВАС приема, че разпоредбата на чл.1, ал.1 ЗОДОВ е приложима за обезщетение за неимуществени вреди от отменена като незаконосъобразна заповед за прекратяване на служебно правоотношение, когато специален закон предвижда право на обезщетение в размер на получаваните възнаграждения. Според мотивите на ТР №4/2023г. въпреки че ЗОДОВ урежда пълната имуществена отговорност на държавата, а устройствените закони (вкл. ЗДСл) – ограничена форма на отговорност, то съотношението общ - особен закон (чл.11, ал.2 ЗНА) между тях е ирелевантно за претенциите за обезщетение на вредите с неимуществен характер. Не е налице съвпадение в обхвата на нормите по обективен признак. При липса на едновременно уреждане на правото на обезщетение на неимуществените вреди и от устройствените закони, и от ЗОДОВ, правилото на чл.11, ал.2 ЗНА не може да намери

приложение и да обоснове изключване на реда по ЗОДОВ като общ и прилагане единствено реда по специалните закони като особен. Що се отнася до неимуществените вреди, анализираният разпоредби имат различно поле на действие и несъвпадащ предмет. Доколкото тълкувателният въпрос е ограничен до възможността за обезвреда само на неимуществените вреди, то спрямо тях двете групи правни норми - на специалните закони и на ЗОДОВ, не съвпадат по предметен обхват, не се съотнасят като общи към специални и правилото на чл.11, ал.2 ЗНА не следва да се прилага. С. анализ по обективен признак на обсъдените законови разпоредби, водещи до извод, че обезщетенията по чл.104, ал.1 ЗДСл, чл.237 ЗМВР, чл.119 ЗДАНС и чл.172, ал.1 ЗОВСРБ не включват компенсация за понесени неимуществени вреди от незаконно уволнение, указва на това, че получавайки обезщетение по специалните закони, служителят не е компенсиран за неимуществените вреди, които е понесъл, и обезщетяването не представлява и специален начин на обезщетение за неимуществени вреди по смисъла на чл.8, ал.3 ЗОДОВ. Горните съображения се отнасят съответно и по исковете за обезщетение за имуществени вреди, изразяващи се в направени разности /в случая – за адвокатско възнаграждение/ в производството за отмяна на незаконосъобразната заповед, от която се твърдят вредите. Предвид изложеното, съдът приема, че предявените искове са допустими. По съществото им взе предвид следното:

Съгласно чл.1, ал.1 от ЗОДОВ, държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия и бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. Разпоредбата урежда предпоставките, при които възниква задължение за поправяне на причинените вреди, като фактическият състав, при осъществяването на който възниква правото на обезщетение, включва следните елементи: вреда, незаконен акт, действие и/или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата при или по повод изпълнение на административна дейност; причинна връзка между вредата и акта, действието и/или бездействието.

В случая, за да бъде ангажирана отговорността на ответника е необходимо да са налице при условията на кумулативност следните предпоставки – отменен административен акт, да са настъпили вреди за гражданския субект и тези вреди да са в пряка причинна връзка с отменения акт. В тази връзка съдът съобрази следното:

По отношение на първата предпоставка – съдът намира, че безспорно е налице отменен по съответния ред като незаконосъобразен административен акт – Заповед №РД-16-005/29.10.2024г. на началника на ДНСК, отменена с последваща негова Заповед №РД-16-006/20.11.2024г.

Налице са и претърпени имуществени вреди – платено адвокатско възнаграждение в размер на 300лв. и неимуществени вреди - търпени психически страдания, стрес и безпокойство, които се установяват с приетите по делото гласни доказателства и заключението на вещното лице по назначената по делото експертиза. Съдът дава вяра на показанията на разпитаните свидетели и приема за установено, че незаконното уволнение се е отразило негативно на психиката и на самочувствието на ищцата, която преди била жизнерадостна и социална, но след уволнението се депресирала, станала потиснат и се затворил в себе си.

Относно причинно-следствената връзка, съдът намира, че липсва такава между отменената заповед за уволнение и платеното адвокатско възнаграждение за обжалване на последваща заповед за прекратяване на служебното правоотношение по взаимно съгласие, поради което предявеният иск за имуществени вреди следва да бъде отхвърлен. Безспорно, обаче, е налице пряка и непосредствена връзка между заповедта за дисциплинарното наказание и психическото състояние на ищцата след налагането му.

Предвид горното съдът намира, че са налице предпоставките чл.1 ЗОВОВ за присъждане

на обезщетение на ищцата за претърпените от нея неимуществени вреди. Относно неговия размер, съдът съобрази следното:

Съгласно приложимия чл.52 от Закона за задълженията и договорите, обезщетението за неимуществени вреди се определя от съда по справедливост. Предвид интензитета на претърпените от ищеца душевни страдания и тяхната продължителност - периода от налагане на наказанието до неговата отмяна – три седмици /29.10.2024-20.11.2024г./, съдът намира че предявеният иск за неимуществени вреди следва да бъде уважен за сумата от 2000 (две хиляди) лева. За разликата до пълния предявен размер от 5 000лв. искът следва да бъде отхвърлен.

Съгласно т.4 от Тълкувателно решение №3/2004г. на Общото събрание на Гражданската колегия на Върховния касационен съд (ОСГК, ВКС) при незаконни актове на администрацията началният момент на забавата и съответно на дължимостта на законната лихва върху сумата на обезщетението, както и началният момент на погасителната давност за предявяване на иска за неговото заплащане, е влизане в сила на решението, с което се отменят унищожаваните административни актове, а при нищожните - това е моментът на тяхното издаване. Следователно при направения извод за основателност на главния иск за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди, в определения от съда размер – 2000 лева, основателна се явява и акцесорната претенция за лихва за забава, в размер на законната, върху главницата за времето от 20.11.2024г. до окончателно изплащане на обезщетението.

Съгласно приложимата норма на чл.10, ал.3 ЗОДОВ, на ищеца следва да бъдат възстановени сторените разноски по водене на делото, съответно на уважената част от иска – 10лв. за държавна такса, 160лв. за експертиза и 600лв. за адвокатско възнаграждение.

Така мотивиран и на основание чл.203 АПК, Административен съд С.-град, Второ отделение, 31 състав,

Р Е Ш И :

ОСЪЖДА Дирекция за национален строителен контрол, на основание чл.1, ал.1 ЗОДОВ, да заплати на Е. К. М., ЕГН-[ЕГН], обезщетение за неимуществени вреди, претърпени в периода от 29.10.2024г. до 20.11.2024г. от незаконосъобразна Заповед №РД-16-005/29.10.2024г. на началника на ДНСК, отменена с последваща негова Заповед №РД-16-006/20.11.2024г., в размер на 2000 /две хиляди/ лева, ведно със законната лихва върху тази главница, считано от 20.11.2024г. до окончателното погасяване на задължението.

ОТХВЪРЛЯ иска на Е. К. М., ЕГН-[ЕГН], на основание чл.1, ал.1 ЗОДОВ, да бъде осъдена Дирекция за национален строителен контрол да й заплати обезщетение за претърпени в периода от 29.10.2024г. до 20.11.2024г. от незаконосъобразна Заповед №РД-16-005/29.10.2024г. на началника на ДНСК, отменена с последваща негова Заповед №РД-16-006/20.11.2024г., неимуществени вреди за размера над 2000лв. до 5 000лв. и за имуществени вреди в размер на 300лв.

ОСЪЖДА Дирекция за национален строителен контрол да заплати на Е. К. М., ЕГН-[ЕГН], съдебни разноски в размер на 770 /седемстотин и седемдесет/ лева.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховен административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

С

ЪДИЯ: